

Երևանում օդի որակի բարելավման քառամյա ծրագրի իրականացման ընթացքի վերաբերյալ

airquality.am հանրային նախագիծը զբաղվում է Հայաստանի Հանրապետությունում մթնոլորտային օդի որակի վերաբերյալ տվյալների համախմբմամբ, վերլուծությամբ և տեսապատկերմամբ՝ քաղաքացիների բնապահպանական իրազեկվածության բարձրացման և բնապահպանական տեղեկատվության բաց հասանելիության ապահովման նպատակով:

2025 թվականի փետրվարի 10-ին քաղաքապետարանը հայտնել է օդի որակի բարելավման քառամյա ծրագրի մշակման մասին [1]: Armenian Global Community-ի՝ 2025 թվականի մարտի 3-ի հրապարակման մեջ ներկայացված է քաղաքապետարանի պատասխանը՝ միջոցառումների ցանկով ըստ տարիների: Նշվել է բյուջեների ու ժամանակացույցերի հետագա մշակման և ծրագրի քննարկման մասին [2]:

Հրապարակված ծրագրով նախատեսվում էին օդի մոնիթորինգի բարելավում, շինարարության և տրանսպորտի արտանետումների խստացված չափորոշիչներ ու վերահսկողություն, ցածր արտանետումներով հանրային տրանսպորտի ընդլայնում, կենտրոնական շրջաններ ավտոմեքենաների մուտքի սահմանափակումներ, գործող աղբավայրի փակում և սանիտարական աղբավայրի կամ թափոնների վերամշակման գործարանի ստեղծում: Նախատեսվում էին նաև հանքարդյունաբերության ազդեցության գնահատում, հանքավայրերում ու բետոնի գործարաններում փոշու մշտական մոնիթորինգ, բուֆերային կանաչ գոտիներ, անտառատնկումներ, հանրային զբոսայգիների ընդլայնում և իրազեկման արշավներ: Առաջին տարում նախատեսված էր տնային տնտեսությունների ջեռուցման ուսումնասիրություն, իսկ երկրորդ և երրորդ տարիներին՝ մաքուր ջեռուցման սուբսիդավորման ու խրախուսման ծրագրերի մշակում [2]:

Հիմք ընդունելով «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ և 9-րդ հոդվածները՝ խնդրում եմ տրամադրել ծրագրի իրականացման ընթացքի վերաբերյալ տեղեկություններ և առկա փաստաթղթեր՝ պատասխանի օրվա դրությամբ, առանձին ներկայացնելով 2025 թվականը և 2026 թվականի անցած ժամանակահատվածը:

- Կարգավիճակը և օրացուցային ժամկետները: Արդյո՞ք ծրագիրը հաստատվել է: Խնդրում եմ տրամադրել դրա գործող խմբագրությունը՝ հավելվածներով և փոփոխություններով, հաստատման ակտը, չորս տարիներից յուրաքանչյուրի մեկնարկի ու ավարտի ամսաթվերը: Եթե ծրագիրը չի հաստատվել, խնդրում եմ հայտնել ընթացիկ փուլի և ընդունման նախատեսվող ժամկետի մասին:
- Միջոցառումների կատարումը: Խնդրում եմ տրամադրել յուրաքանչյուր միջոցառման վերաբերյալ առկա հաշվետվությունները՝ նախատեսված ժամկետը և ցուցանիշը, փաստացի արդյունքը, պատասխանատու կատարողը և հաստատող փաստաթուղթը: Չավարտված միջոցառումների համար խնդրում եմ նշել պատճառներն ու վերանայված ժամկետները: Խնդրում եմ առանձին ներկայացնել ծրագրի առաջին և երկրորդ տարիների միջոցառումների վիճակը:
- Ֆինանսավորումը և քննարկումները: Ի՞նչ առանձին պլաններ, բյուջեներ և ժամանակացույցեր են մշակվել: Խնդրում եմ տրամադրել փաստաթղթերը, նախատեսված, հատկացված և ծախսված միջոցների, ֆինանսավորման աղբյուրների ու գնումների մասին տեղեկությունները: Ե՞րբ են անցկացվել հանրային և միջգերատեսչական քննարկումները, ո՞ր առաջարկներն են հաշվի առնվել:
- Ջեռուցումը: Հրապարակված ցանկում առաջին տարում նախատեսված է տնային տնտեսությունների ջեռուցման ուսումնասիրություն, իսկ երկրորդ և երրորդ տարիներին՝ մաքուր ջեռուցման աջակցության միջոցների մշակում [2]: Խնդրում եմ տրամադրել ուսումնասիրության արդյունքներն ու աջակցության մշակված միջոցների վերաբերյալ տեղեկությունները՝

մասնակցության չափանիշները, բյուջեն, մեկնարկի ժամկետները և շահառուների թիվը: Ի՞նչ գործողություններ են նախատեսված 2026/2027 թվականի ջեռուցման սեզոնին ընդառաջ:

5. Արտանետումների նվազեցումը: Խնդրում եմ տրամադրել տրանսպորտի, շինարարության, հանքավայրերի և բետոնի գործարանների, աղբավայրերի ու կանաչապատման ուղղություններով արդյունքները՝ ընդունված որոշումները, միջոցառումների ընդգրկումը, վերահսկողության արդյունքներն ու արտանետումների նվազեցման առկա գնահատականները: Ո՞ր միջոցներն են արդեն կիրառվում, և որո՞նք են պահանջում այլ մարմինների որոշումներ:
6. Հետագա աշխատանքը և հաշվետվողականությունը: Խնդրում եմ տրամադրել առաջիկա միջոցառումների հաստատված ժամանակացույցը, այդ թվում՝ 2026/2027 թվականի ձմռանն ընդառաջ և ձմռան ընթացքում, ինչպես նաև հաշվետվությունների հրապարակման կարգը: Ինչպե՞ս է բաշխված պատասխանատվությունը քաղաքապետարանի և պետական մարմինների միջև, և ինչպե՞ս են միջոցառումները համաձայնեցված ՀՀ կառավարության 22.05.2025 թ. N 611-L որոշմամբ հաստատված ծրագրի հետ:

Խնդրում եմ պատասխանել յուրաքանչյուր կետին և պատասխանը՝ հավելվածներով, տրամադրել e-request հարթակի միջոցով: Փաստաթղթերը խնդրում եմ տրամադրել էլեկտրոնային եղանակով: Արդեն հրապարակված նյութերի համար խնդրում եմ տրամադրել ուղիղ հղումներ:

Խնդրում եմ պահպանել նշված օրենքի 9-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված 5-օրյա ժամկետը: Լրացուցիչ աշխատանքի անհրաժեշտության դեպքում տեղեկությունը տրամադրվում է մինչև 30-օրյա ժամկետում՝ առաջին 5 օրվա ընթացքում գրավոր տեղեկացնելով հետաձգման պատճառների և վերջնական ժամկետի մասին:

Եթե պահանջվող տեղեկությունը բացակայում է, խնդրում եմ հստակ նշել այդ հանգամանքը: Եթե այն տնօրինում է այլ մարմին, խնդրում եմ տրամադրել Ձեր տնօրինության տակ եղած մասը և, հնարավորության դեպքում, նշել մյուս տեղեկությունը տնօրինող մարմին: Մասնակի մերժման դեպքում խնդրում եմ նշել իրավական հիմքն ու բողոքարկման կարգը:

Հարցմանն առնչվող փաստաթղթեր և հրապարակումներ

1. Երևանի քաղաքապետարան, 10.02.2025 հաղորդագրություն

<https://www.yerevan.am/hy/news/erewane-kownena-transporti-karhavarman-kentron/>

2. Armenian Global Community, քաղաքապետարանի պատասխան, 03.03.2025

<https://armeniangc.com/2025/03/program-for-improvement-of-air-quality-in-the-city-of-yerevan/>

3. ՀՀ կառավարության 22.05.2025 թ. N 611-L որոշում

<https://www.arlis.am/hy/acts/207222>

4. «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենք, հոդվածներ 6, 9-11

<https://www.arlis.am/hy/acts/218688>